

*Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!*

*Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00' sáng thứ Bảy ngày 26/02/2022.*

\*\*\*\*\*

## **NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 807**

### **“PHẬT BỒ TÁT THỊ HIỆN BỊ BỆNH LÀ ĐỂ GIÁO HÓA CHÚNG SANH”**

Chúng sanh cho dù bất cứ là ai, tin Phật hay không tin Phật, tin tôn giáo hay không tin tôn giáo thì đều phải nằm trong định luật Sinh – Lão – Bệnh – Tử, sinh ra, già đi, bệnh tật, suy tàn rồi chết. Khi có ai đó hỏi chúng ta “*bao giờ thì anh chết?*”, chúng ta đều khó chịu vì chúng ta quên đi thực tại, quên đi hiện thực mà chúng ta phải đối mặt với nó. **Cho nên Phật Bồ Tát phải thị hiện ra có bệnh khổ để nhắc nhở chúng ta rằng con người không thể thoát được định luật Sinh – Lão – Bệnh – Tử.**

Cách đây mấy năm, tôi đi khám bệnh. Khi chạy điện tim, bác sĩ chuyên khoa tim đặt ống nghe vào ngực tôi rất nhẹ và hỏi: “*Thầy có sao không vậy? Thầy có biết Thầy có thể chết bất cứ lúc nào không?*”. Thông thường, khi nghe bác sĩ nói vậy thì người ta sẽ cầu khẩn: “*Bác sĩ ơi! Có phương pháp gì để chữa bệnh này không?*”. Vì vậy bác sĩ rất ngạc nhiên khi thấy tôi trả lời rất thản nhiên: “*Tôi biết rồi!*”. Trong lần ra nước ngoài gần đây nhất, tôi cũng bị bệnh, lúc đó tôi chỉ muốn mau mau quay trở về Việt Nam để nếu chết thì chết ở trên đất quê hương, để mọi người khỏi tổn kém.

Chúng ta cần có sự cảnh giác cao độ, luôn nhớ trong lòng Sinh – Lão – Bệnh – Tử để chúng ta không làm những việc thừa, không làm những việc uổng phí thời gian mà dành thời gian sống để làm những việc tích cực, lợi ích nhất cho thế hệ sau. Nhưng đa phần chúng ta làm những việc không cần thiết, tàn phá thời gian sống quý báu của mình. Chúng ta sống trong giận hờn, buồn phiền, trách móc. Nếu biết trân quý thời gian sống thì chúng ta phải sống yêu thương, hài hòa, hân hoan, phấn chấn. Như nhà văn Nguyễn Nhật Ánh đã dịch ra tiếng Việt hai câu thơ: “*Cảm ơn đời mỗi sớm mai thức dậy, ta có thêm ngày nữa để yêu thương*”. Ta có thêm một ngày không phải để giận hờn, trách móc mà có thêm một ngày để tha thứ, yêu thương, bao dung, phấn phát. Nhưng rất ít người có tâm cảnh như vậy cho nên Phật Bồ Tát phải thị hiện bị bệnh để nhắc nhở chúng sanh.

Phật Bồ Tát nhắc nhở bằng ngôn giáo, thân giáo thông qua đời sống chuẩn tắc của mình (*nghĩa là chuẩn mực và phép tắc*). Các Ngài phải thị hiện có bệnh để chúng sanh biết rằng mang thân tứ đại không thể thoát được cảnh Sinh – Lão – Bệnh – Tử. Mỗi chúng ta rất khó đề khởi điều này! Nếu chúng ta dành cả một buổi sáng, cả một buổi chiều hoặc cả một ngày để giận hờn thì đã hoang phí thời gian sống rất ít ỏi này rồi.

Có một Cô giáo nằm trên giường bệnh mà tha thiết muốn gặp tôi. Cô ấy gọi cho tôi lúc khoảng 21h30', lúc đó tôi đã chuẩn bị đi ngủ cho nên tôi không nghe máy. Mấy ngày sau cô ấy đã mất. Khi chúng ta bị bệnh khổ, khi biết mình không thể sống được nữa thì chúng ta mới bám víu, cầu xin một diệu pháp để mong được sống. Lúc bình thường, chúng ta hãy làm tất cả những việc cần làm, hãy sống cho đáng sống để khi phải chết thì tự tại ra đi, không có gì tiếc nuối. Nếu việc cần làm chúng ta đã làm, việc cần nỗ lực chúng ta đã nỗ lực hết sức thì không còn gì phải tiếc nuối. Nếu không thì lúc chúng ta muốn có thêm thời gian để làm những việc cần làm cũng không kịp nữa! Chúng ta đã có rất nhiều thời gian để làm những việc có ích nhưng chúng ta không làm mà lại dùng thời gian đó hoang phí vào thất tình (*hi, nộ, ái, ố, ai, lạc, dục*). Chúng ta lãng phí quá nhiều thời gian vào tự tư tự lợi, danh vọng lợi dưỡng, hưởng thụ năm dục sáu trần, tham sân si mạn.

Chúng ta học Phật. **Phật là người giác ngộ. Giác ngộ là tỉnh táo, sáng suốt, luôn luôn có sự phản tỉnh.** Chúng ta phải phản tỉnh xem mình đã dùng thời gian trân quý vào những việc vô bổ, không có ích nhiều đến như thế nào!

Một người Cha cầm cây gậy dài tám tấc nói với đứa con: *“Đời người giống như cây gậy dài này vậy, tám tấc tượng trưng cho tám mươi tuổi. Khi con chưa được hai mươi tuổi thì con chưa có khả năng giúp gia đình, giúp xã hội, con chỉ có thể tiếp nhận sự phục vụ, sự cống hiến của người khác. Đoạn này con không giúp ích được gì nên chặt bỏ nó đi”*. Người Cha liền cầm rìu chặt đứt hai tấc phần đầu. Hành động này làm chần động đứa con một chút. Ông nói tiếp: *“Sau sáu mươi tuổi thì tuổi già sức yếu, đối với gia đình, đối với xã hội cũng không cống hiến được nhiều, nên đoạn này cũng nên bỏ nó đi”*, liền chặt thêm một đoạn. Người Cha đem cây gậy còn lại chia làm ba phần và nói: *“Thời gian còn lại này, con cũng dùng hết một phần ba để ngủ nghỉ, nên cũng phải chặt đi”*. Đứa con bắt đầu có chút lo lắng. Người Cha lại nói tiếp: *“Thời gian mỗi ngày con còn phải ăn cơm, phải tắm rửa và làm rất nhiều việc trong cuộc sống, đều mất thời gian, nên đoạn này cũng phải chặt bỏ đi”*. Đứa con liền nói: *“Thưa Cha! Xin Cha đừng chặt nữa, con biết rồi!”*. Người Cha nói: *“Con chưa biết đâu, con người còn tốn rất nhiều thời gian bị bệnh phải nằm trên giường, đoạn này cũng phải chặt”*. Đứa con liền kéo tay người Cha và nói: *“Thưa cha! Sau này con không lãng phí thời gian nữa”*. *“Con à! Đây là còn chưa nói đến thời gian con người chúng ta thị phi tốt xấu, giận hờn. Vậy là chúng ta đã lãng phí hết thời gian sống quý báu của chính mình”*. Dạy bảo con cái thật sự phải có quan niệm đúng đắn, những bậc làm Cha Mẹ cũng cần phải dùng nhiều phương tiện khéo léo để dạy con.

Chúng ta có nhận ra rằng thời gian sống này vô cùng trân quý? Chúng ta hãy dành thời gian sống để làm những việc trân quý! Phật Bồ Tát thị hiện ra có bệnh khổ, có sinh tử là để giúp chúng ta nhận biết, giúp chúng ta phản tỉnh. Thích Ca Mâu Ni Phật trụ ở đời đến 80 tuổi. Lúc Phật sắp nhập Niết Bàn, học trò đi bên cạnh bắt đầu hối tiếc. Có nhiều người khóc than thảm thiết, nhất là Ngài A Nan - người thị giả luôn ở bên Phật. Lúc Phật nhập Niết Bàn mà Ngài còn chưa chứng quả, chưa khai ngộ. Ngài là người thông

minh đệ nhất. Tất cả những gì Phật nói, Ngài đều ghi nhớ đầy đủ nhưng Ngài không làm triệt để. Vì vậy khi đó Ngài khóc lóc, sầu thảm, bi thương. Lúc đó các bậc trưởng lão nói: “*Đây là lúc ông phải hỏi những điều cần hỏi để Phật dạy bảo chúng ta chứ đừng ngồi đó mà khóc!*”. Khi đó Ngài A Nan mới bừng tỉnh để hỏi Phật những điều cần thiết. **Nếu Thích Ca Mâu Ni Phật cứ sống mãi thì học trò sẽ không nỗ lực. Các vị Thầy của chúng ta cũng vậy, đến lúc ra đi thì các Thầy cũng phải ra đi để phản tỉnh những người không chịu nỗ lực, không chịu hoàn thiện bản thân.**

Trong Phật pháp, tất cả các Ngài đều thị hiện biểu pháp để giúp chúng sanh giác ngộ. Hàng ngày chúng ta niệm “*Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật*”. Chữ “*Nam Mô*” là quy y, nương về, cung kính. “*Thích Ca*” có nghĩa là “*năng nhân*”, là từ bi, yêu thương, bao dung, tha thứ. “*Nhân*” ở đây là nhân đức, nhân từ và “*năng*” là năng lực, sức mạnh. “*Năng nhân*” có nghĩa là sức mạnh của lòng từ bi. Sức mạnh này đã trở thành một năng lực vĩ đại để Đức Phật có thể cứu khổ cho chúng sinh một cách vô ngã. “*Mâu Ni*” là tịch mặc, là thanh tịnh. Đối với người thì phải từ bi, đối với chính mình thì phải thanh tịnh, tâm ta xa lìa tự tư tự lợi, danh vọng lợi dưỡng, hưởng thụ năm dục sáu trần, nhất là phải xa lìa tham sân si mạn. “*Bổn*” là gốc, “*Bổn Sư*” là vị Thầy đầu tiên, vị Thầy đầu tiên nói ra Phật pháp để chúng ta nương về. Tên của Ngài cũng khái thị cho chúng ta: **Đối với người, chúng ta phải yêu thương tha thứ. Đối với chính mình thì chúng ta phải thanh tịnh. Phật là giác ngộ, tự giác, giác tha và giác hạnh viên mãn, nghĩa là tự độ mình và độ người. Công hạnh đó điều được viên mãn. Phật là người có hành vi, tư cách, sự nghiệp đều là chuẩn mực, đều là mô phạm cho thế nhân.** Mỗi lần chúng ta niệm “*Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật*”, chúng ta đều nên biết ý nghĩa là như vậy.

Hàng ngày chúng ta đọc bài “*sám hối*”: “*Xưa nay con đã tạo bao ác nghiệp, đều bởi vô thí tham sân si, từ thân khẩu ý mà sinh ra, tất cả nay con xin sám hối!*”. “*Sám hối*” không mang ý nghĩa cầu xin mà sám hối để phản tỉnh bản thân không làm những việc sai lầm đó nữa, chứ không phải chúng ta phạm lỗi rồi lại xin Phật xóa lỗi giúp chúng ta. “*Xưa nay*” là chỉ từ đời quá khứ cho đến bây giờ, chúng ta cũng có thể tạo ra ác nghiệp. “*Đều bởi vô thí tham sân si*” là hàng ngày chúng ta đều do vì tham, sân, si mà tạo nghiệp. Thí dụ buổi sáng tỉnh dậy, chúng ta khởi lên ý niệm: “*Sáng nay mình dậy sớm quá! Giá như mình ngủ thêm được vài chục phút nữa thì tốt!*”. Đây là tâm tham rồi! “*Từ thân khẩu ý mà sinh ra*” nghĩa là hàng ngày thân khẩu ý của chúng ta đã phần tạo ác nghiệp. “*Tất cả con nay xin sám hối*” là chúng ta nhớ lại những lỗi trước đây mình đã tạo, từ nay về sau sẽ không mắc phải những lỗi đó nữa. Chúng ta phải không tiếp tục mắc lỗi nữa thì mới là chân thật sám hối. Nếu chúng ta đọc lời sám hối trước Phật nhưng ngày mai lại làm những việc sai lầm thì đó không phải là sám hối.

**Chúng ta phải hiểu rõ ý nghĩa của những nghi thức Phật giáo. Chúng ta lạy Phật không phải để cầu xin Phật mà để thể hiện sự cung kính, làm cho tâm cống cao ngạo mạn của chính mình được hạ xuống, thể hiện sự cung kính đối với Phật Bồ Tát, đối với trưởng bối. Tất cả đều là biểu pháp rất ý nghĩa!**

Hòa Thượng nói: **“Phật Bồ Tát bị bệnh là để giáo hóa chúng sanh. Chúng sanh có vô lượng vô biên bệnh khổ. Gốc bệnh là mê mất đi tự tánh, cho nên người triệt ngộ không có bệnh khổ. Có người thắc mắc hỏi: “Tại sao Thích Ca Mâu Ni Phật bị bệnh, tại sao Cư sĩ Duy Ma Cát cũng bị bệnh? Lễ nào các Ngài chưa triệt ngộ?”. Thời Phật xuất hiện cũng có một vị Phật xuất hiện trong hình tượng Cư sĩ, đó là Ngài Duy Ma Cát. Khi đó Ngài Duy Ma Cát thị hiện bị bệnh để khi mọi người đến thăm bệnh thì Ngài nói pháp cho họ nghe. Đây là giáo học, đây là phương tiện khéo léo. Khi Ngài Duy Ma Cát bị bệnh, Thích Ca Mâu Ni Phật phái Ngài Mục Kiền Liên và Ngài Xá Lợi Phất là hai đại đệ tử đến thăm. Những vị đại đệ tử đến thăm Ngài Duy Ma Cát được nghe Ngài giảng Kinh, giáo huấn và họ cũng cung kính đối với Ngài Duy Ma Cát như đối với Thích Ca Mâu Ni Phật. Cho nên chúng ta phải biết: Chư Phật Bồ Tát thị hiện bị bệnh là để giáo hóa chúng sanh, làm ra tấm gương cho chúng sanh, để chúng sanh xem thấy hiện tượng Sinh – Lão – Bệnh – Tử mà có sự thể ngộ, phản tỉnh, cảnh giác”.**

Trong bài học hôm trước, chúng ta biết đến Đại Sư Huyền Trang là một nhà dịch Kinh nổi tiếng. Bộ phim “Tây Du Ký” chính là được lấy từ tích Ngài Huyền Trang đi thỉnh Kinh. Tác giả Ngô Thừa Ân đã viết thành tiểu thuyết dựa trên câu chuyện có thật về Ngài Huyền Trang. Còn các nhân vật Tôn Ngộ Không, Trư Bát Giới, Sa Ngộ Tĩnh là nhân vật hư cấu. Ngài Huyền Trang là nhân vật có thật, được gọi là “Tam Tạng Pháp sư”. Ngài thông cả Kinh, Luật, Luận. Công đức, phước báu của Ngài to lớn như vậy mà Ngài vẫn bị bệnh. Học trò của Ngài hỏi: “Kính thưa Lão sư, Ngài tu hành đạo cao đức trọng đến như vậy, cả một đời dịch Kinh nhiều như vậy, vì sao Ngài còn bị bệnh?”. Ngài nói: “Trong vô lượng kiếp ta đã tạo rất nhiều tội nghiệp, lần bị bệnh này tiêu trừ hết những nghiệp chướng đó. Như vậy ta mới có thể tự tại giải thoát. Đây là “tội nặng nhưng báo nhẹ”. Đại sư Huyền Trang bị bệnh khổ. Thầy của Ngài là Cư sĩ Giới Hiền bị bệnh còn nghiêm trọng hơn.

Hòa Thượng nói: **“Chư Phật Bồ Tát thị hiện bị bệnh là để giáo hóa chúng sanh. Chúng sanh nhìn thấy những hiện tượng của Sinh – Lão – Bệnh – Tử thì phải phản tỉnh, tỉnh ngộ ra, đừng chìm đắm trong ngũ dục để vun đắp cho cái thân giả tạm này. Tất cả những hành vi của Phật Bồ Tát đều vì giúp chúng sanh phá mê khai ngộ, lìa khổ được vui. Các Ngài không làm ra bất cứ một hành động nào mà không mang lại lợi ích cho chúng sanh. Cho nên Thích Ca Mâu Ni Phật thị hiện bị bệnh, cũng thị hiện có sinh có tử. Ngài trụ ở đời 80 tuổi, Ngài thị hiện Ngài cùng với phàm phu chúng ta không hề khác nhau cho nên chúng ta mới có thể tiếp nhận và dễ dàng tin theo”.**

Rất nhiều người quên lời Phật dạy, chỉ lo vun đắp cho thân giả tạm này nhưng càng vun đắp cho nó nhiều thì càng phải tạo nghiệp nhiều. Phật Bồ Tát không làm ra hành vi nào để lợi ích cho chính mình, huyễn làm chính mình. Đa phần chúng ta làm ra những việc huyễn làm bản thân, khẳng định chính mình cho nên chúng ta khổ. Ngày nào chúng ta cũng phạm lỗi. Phật đến thế gian này cũng sinh ra, lớn lên, học

hành, kết hôn. Sau khi kết hôn, Ngài mới hiểu được con người có Sinh – Lão – Bệnh – Tử nên Ngài đã từ bỏ cung vàng điện ngọc, từ bỏ vợ đẹp con xinh để tu hành thành tựu.

Vào thời Vua A Dục Vương, nhà Vua đã đi chiêm bái các Thánh tích tại Ấn Độ. Tại mỗi Thánh tích, Vua cho xây dựng bảo tháp, bia đá và trụ đá để đánh dấu những nơi Đức Phật đã từng lưu trú và giảng pháp khi Phật còn tại thế. Những trụ đá đã được khắc một cách tinh xảo, đầy tính mỹ thuật. Những lời Phật dạy được khắc trên đá và được giữ gìn một cách rất cẩn thận. Nhờ vậy mà hậu thế mới biết chính xác về các Phật tích và khẳng định Thích Ca Mâu Ni Phật là nhân vật lịch sử có thật, không phải là nhân vật hư cấu, huyền bí. Thích Ca Mâu Ni Phật cũng đã phải nỗ lực tu hành để thành tựu, đã dành thời gian cả một đời để làm một nhà giáo dục, giáo hóa chúng sanh.

Hòa Thượng nói: ***“Phật thị hiện là một người bình thường giống như chúng ta. Ngài có thể thành tựu trí tuệ, đức năng, tướng hảo một cách viên mãn. Vậy thì mỗi chúng ta cũng có thể làm được như Ngài, hoàn toàn không khác. Phật Bồ Tát có thể làm được, chúng sanh chúng ta cũng có thể làm được. Các Ngài đã làm ra biểu pháp để dẫn khởi chí khí của một người hướng thượng, nỗ lực phấn đấu để làm được. Nếu các Ngài không dùng thị hiện này, các Ngài đến thế gian này, tự nhiên xuất hiện ở thế gian, tự nhiên thành Phật, không có gốc tích, không trải qua khổ đau, không hành trì tu tập để thành tựu thì chúng sanh sẽ nói: “Đó là người ở tầng không gian khác đến! Họ làm được còn phàm phu chúng ta thì không làm được!”***

Các Ngài đã thật làm, còn chúng ta thì không. Phật là một con người tu hành, cải đổi triệt để nên thành Phật. Có người từng hỏi tôi: *“Hòa Thượng Tịnh Không là vị Phật nào xuất hiện đến thế gian này?”*. Tôi trả lời: *“Hòa Thượng là một phàm phu nhưng Ngài đã đạt đến “phàm phu tiêu chuẩn”. Ngài không phải một phàm phu tràn đầy tự tư tự lợi, danh vọng lợi dưỡng như chúng ta. Hiện tại Ngài đã xa lìa những thứ này. Ngài là phàm phu nhưng không làm những việc của phàm phu nên Ngài không còn là một phàm phu nữa mà Ngài là một vị Bồ Tát”*.

Chư Phật Bồ Tát thị hiện đến thế gian này đều lấy thân phận phàm phu. Các Ngài cũng sinh ra, già đi, bệnh và chết. Thế gian xem thấy các Ngài hoàn toàn giống chúng ta, các Ngài không phải là người ở cõi khác, không phải là những vị Thần ở trên trời. Nếu các Ngài khác với chúng ta thì chúng ta sẽ không tin chúng ta cũng có thể làm được như các Ngài. Chính nhờ vậy chí khí của chúng ta mới có thể phát khởi, chúng ta mới có động lực mà làm.

Hòa Thượng nói: ***“Từ góc độ này mà nhìn mới thấy được rằng Chư Phật Bồ Tát vô cùng đại từ đại bi vì các Ngài đến thế gian này, tất cả khởi tâm động niệm, hành động tạo tác đều để giúp ích cho chúng sanh không có chính mình”***. Điều này đúng với câu: ***“Vị tha vì người”***, vì người, hoàn toàn không có chính mình. Chúng ta học Phật, chúng ta biết Phật pháp hay đến như vậy nhưng khi lưu hành ở

thế gian, người ta hiểu sai đi chân thực tướng và lợi ích chân thật của Phật pháp. Chúng ta đều làm những việc cầu cúng, van xin, dẫn đến việc sống tiêu cực, chỉ biết nghĩ đến chính mình. Điều này quá sai lầm!

**Phật Bồ Tát đến thế gian này tất cả đều là vì chúng sanh, đều lấy chúng sanh làm trung tâm để giáo hóa, giúp đỡ. Còn chúng ta thì lấy chính mình làm trung tâm, có người lấy Phật làm trung tâm chứ không lấy chúng sanh làm trung tâm. Học Phật như vậy là báng Phật! Rất nhiều người không nhận ra điều này. Nhà Phật có câu: “*Cứu giúp chúng sanh chính là cúng dường Chư Phật*”.**

Có một câu chuyện kể về người con ra vườn thấy một nải chuối chín cây rất ngon, trong lòng định ninh mang đi cúng Phật. Người Mẹ nhìn thấy thì nói: “*Chuối ngon quá, cho Mẹ ăn với!*”. Người con nói: “*Ăn gì mà ăn! Chuối con để cúng Phật đó!*”. Phật đến thế gian lấy chúng sanh làm trung tâm, lấy chúng sanh để cứu giúp. Còn chúng ta học Phật thì lại lấy chính mình làm trung tâm, lấy Phật làm trung tâm. Chúng ta phải phản tỉnh, chúng ta học Phật thì phải làm theo Phật. Phật lấy chúng sanh làm trung tâm có nghĩa là phải hoàn toàn vì lợi ích chúng sanh, không vì lợi ích chính mình. Chúng ta học Phật sai nên kết quả hoàn toàn sai!

\*\*\*\*\*

### **Nam Mô A Di Đà Phật**

*Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!*

*Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!*

*Chúng con chân thành cảm ơn!*